Onsdagen, 20 oktober 2021

P9_TA(2021)0426

Sysselsättnings- och socialpolitik i euroområdet 2021

Europaparlamentets resolution av den 20 oktober 2021 om sysselsättning och socialpolitik i euroområdet 2021 (2021/2062(INI))

(2022/C 184/02)

Europaparlamentet utfärdar denna rekommendation

— med beaktade av kommissionens meddelande av den 2 juni 2021 *Samordning av den ekonomiska politiken 2021: få bukt med covid-19, stödja återhämtningen och modernisera ekonomin* (COM(2021)0500),

— med beaktande av kommissionens vårpaket inom den europeiska planeringsterminen 2021: omnibusrapport enligt artikel 126.3 (COM(2021)0529),

— med beaktande av den ekonomiska vårprognosen 2021, som offentliggjordes av kommissionen den 12 maj 2021 ([1]),

— med beaktande av OECD:s Economic Outlook, volym 2021, utgåva 1: preliminär version ([2]),

— med beaktande av det sociala åtagandet från Porto, som undertecknats av det portugisiska rådsordförandeskapet, parlamentets talman och företrädare för arbetsmarknadens parter och det civila samhällets organisationer ([3]),

— med beaktande av Portodeklarationen av den 8 maj 2021, som godkänts av Europeiska rådet ([4]),

— med beaktande av sin resolution om av den 10 juni 2021 om Europaparlamentets granskning av kommissionens och rådets pågående bedömning av de nationella återhämtnings- och resiliensplanerna ([5]),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 17 september 2020 om den årliga strategin för hållbar tillväxt 2021 (COM(2020)0575),

— med beaktande av kommissionens gemensamma sysselsättningsrapport 2021, som antogs av rådet den 9 mars 2021 ([6]),

— med beaktande av sin resolution av den 19 januari 2017 om en europeisk pelare för sociala rättigheter ([7]),

— med beaktande av den europeiska pelaren för sociala rättigheter,

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 14 januari 2020 *Ett starkt socialt Europa för rättvisa omställningar* (COM(2020)0014),

— med beaktande av FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling,

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 27 maj 2020 *EU vid ett vägskäl – bygga upp och bygga nytt för nästa generation* (COM(2020)0456),

---

([1]) https://ec.europa.eu/info/publications/european-economic-forecast-spring-2021_en
([2]) https://www.oecd-ilibrary.org/sites/edfbca02-en/index.html?itemId=/content/publication/edfbca02-en
([3]) https://www.2021portugal.eu/en/porto-social-summit/porto-social-commitment
([4]) https://www.consilium.europa.eu/sv/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/
([5]) Antagna texter, P9_TA(2021)0288.
([6]) https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=sv&catId=89&furtherNews=yes&ne wsId=9834
([7]) EUT C 242, 10.7.2018, s. 24.

Onsdagen, 20 oktober 2021

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens ([8]) (RRF-förordningen),

— med beaktande av Regionkommitténs rapport om tillämpningen av principerna om partnerskap och flernivåstyre i programplaneringen för sammanhållningspolitiken för 2021–2027 ([9]),

— med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs årliga konferens om den europeiska planeringsterminen den 31 maj 2021 ([10]),

— med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs resolution från februari 2021 *Det organiserade civila samhällets deltagande i arbetet med de nationella planerna för återhämtning och resiliens – vad fungerar och vad fungerar inte?* ([11]),

— med beaktande av 2016 års uttalande från ordförandeskapet i Europeiska unionens råd, Europeiska kommissionen och de europeiska arbetsmarknadsparterna *A New Start for Social Dialogue*,

— med beaktande av studien av den 23 mars 2021 från Europeiska fonden för förbättring av levnads- och arbetsvillkor (Eurofound) *COVID-19: Implications for employment and working life* ([12]),

— med beaktande av Eurofounds studie från april 2021 *Living, working and Covid-19 Mental health and trust down across EU* ([13]),

— med beaktande av Europeiska revisionsrättens särskilda rapport nr 10/2021 *Jämställdhetsintegrering i EU:s budget: dags att gå från ord till handling* ([14]),

— med beaktande av 2021 års rapport om långtidsvård, utarbetad av kommissionen och kommittén för socialt skydd ([15]),

— med beaktande av Europeiska revisionsrättens särskilda rapport nr 09/2018 *Offentlig-privata partnerskap i EU: omfattande brister och begränsade fördelar* ([16]),

— med beaktande av rapporten från FN:s särskilda rapportör, Olivier De Schutter, om extrem fattigdom och mänskliga rättigheter, efter hans besök hos EU-institutionerna mellan den 25 november 2020 till 29 januari 2021 ([17]),

— med beaktande av artikel 54 i arbetsordningen,

— med beaktande av betänkandet från utskottet för sysselsättning och sociala frågor (A9-0274/2021), och av följande skäl:

A. Covid-19-krisen har haft och kommer sannolikt att fortsätta att ha en betydande men oproportionerlig inverkan på olika medlemsstater, sociala grupper, sektorer och regioner, och den leder till en ökning av fattigdomsnivåerna i hela EU. De mest utsatta har drabbats hårdast. Krisen har haft förödande konsekvenser för olika utsatta grupper och har inneburit en aldrig tidigare skådad utmaning för den arbetskraft som tillhandahåller äldreomsorg. Kvinnor, när de jämförs med män, liksom ungdomar, lågutbildade arbetstagare, migranter, personer med funktionsnedsättning, personer med missgynnad bakgrund, äldre personer och personer med tillfälliga anställningsavtal eller andra atypiska anställningsformer, men även egenföretagare, har påverkats oproportionerligt mycket. Vissa företag har drabbats hårt, särskilt små och medelstora företag och mikroföretag.

([8]) EUT L 57, 18.2.2021, s. 17.
([9]) https://cor.europa.eu/en/engage/studies/Documents/Partnership_2021.pdf
([10]) https://www.eesc.europa.eu/sv/agenda/our-events/events/european-semester-annual-conference-2021
([11]) https://www.eesc.europa.eu/sv/sections-other-bodies/other/ad-hoc-group-european-semester/civil-society-and-recovery-and-resilience-plans
([12]) https://www.eurofound.europa.eu/sv/publications/report/2021/covid-19-implications-for-employment-and-working-life
([13]) https://www.eurofound.europa.eu/sv/publications/report/2021/living-working-and-covid-19-update-april-2021-mental-health-and-trust-decline-across-eu-as-pandemic
([14]) https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR21_10/SR_Gender_mainstream ing_SV.pdf
([15]) https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=sv&pubId=8396
([16]) https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_09/SR_PPP_SV.pdf
([17]) https://undocs.org/A/HRC/47/36/Add.1

B. Enligt kommissionens ekonomiska vårprognos för våren 2021 ([18]) kommer EU:s ekonomi att växa med 4,2 % under 2021 och med 4,4 % under 2022. Arbetslöshetsnivån i EU förväntas vara 7,6 % under 2021 och 7 % under 2022. Dessa nivåer ligger fortsatt högre än nivåerna före krisen.

C. Coronaviruspandemin utgjorde en chock av historiska proportioner för Europas ekonomier, med en ekonomisk nedgång på 6,1 % under 2020. Företag och konsumenter har anpassat sig för att bättre klara begränsningsåtgärderna, men vissa sektorer – såsom turism och personliga tjänster – har det fortsatt svårt.

D. Det är viktigt att bekämpa åldersdiskriminering och att avlägsna hinder för äldre medborgare att frivilligt arbeta längre än den ordinarie pensionsåldern för ett aktivt åldrande och större solidaritet mellan generationerna.

E. Den ökade ojämlikheten inom de europeiska samhällena under covid-19-krisen har påskyndat farliga sociala trender, vilket kan skapa ett klimat av splittring, stress och desillusionering som leder till att alla i samhället, inte bara de som har det sämst ställt, drabbas av minskade välbefinnandenivåer. Minskningen av ojämlikheten är en avgörande förutsättning för att uppnå ett hållbart välbefinnande för alla, på grund av dess skadliga inverkan på samhällenas allmänna prestationer när det gäller viktiga välbefinnandeindikatorer såsom psykisk och fysisk hälsa och förtroendet för demokratiska institutioner, liksom på arbetsfred och social trygghet. De sociala skyddssystemen har satts på hårda prov för att dämpa krisens sociala effekter och säkerställa att alla får rimliga levnadsförhållanden och tillgång till viktiga tjänster som hälso- och sjukvård, utbildning och bostäder.

F. Vid det sociala toppmötet i Porto den 7–8 maj 2021 erkände EU:s ledare den europeiska pelaren för sociala rättigheter som en grundläggande faktor för återhämtningen, och i Portoförklaringen underströk de sin beslutsamhet att fortsätta att stärka genomförandet på EU-nivå och nationell nivå.

G. Det är unga människor som har upplevt den kraftigaste nedgången i sysselsättningen ([19]) och förlorade möjligheter på grund av brist på utbildning eller praktikplatser. I vissa medlemsstater har arbetstagare med otrygga anställningar varit särskilt utsatta för förlorade arbetstillfällen på grund av pandemin och har drabbats av brist på socialt skydd. Det behövs mer investeringar i överkomlig, tillgänglig, inkluderande och högkvalitativ yrkesutbildning så att alla har rätt kompetens och kvalifikationer, även sådana som behövs för den gröna och digitala omställningen. En av huvudprioriteringarna är att undvika att få ytterligare en förlorad generation av ungdomar. Politik som ökar ojämlikheten mellan generationerna påverkar hållbarheten i vårt välfärdssystem och våra demokratier.

H. Digitaliseringen av arbetsmarknaden utgör en möjlighet vars fördelar bör utnyttjas, samtidigt som man ser till att distansarbete och flexibilitet i fråga om arbetstid inte leder till kränkningar av arbetstagarnas rättigheter.

I. System för korttidsarbete som kan aktiveras i en krissituation och som möjliggör strukturell anpassning av ekonomier och mänskliga resurser kommer att vara av avgörande betydelse. Ett starkt engagemang från arbetsmarknadens parter skulle förhindra oväntat utanförskap när det gäller stödberättigande. Dessa program för att behålla arbetstillfällen har fortsatt att mildra förloppen på arbetsmarknaden och omfattade uppskattningsvis 5,6 % av arbetskraften i februari 2021, en ökning från omkring 5 % i oktober 2020 som svar på de senaste nedstängningsåtgärderna ([20]).

J. Pandemin har tydligt visat vikten av integrerad vård, med fokus på tillhandahållande av högkvalitativa tjänster under hela livscykeln och särskild uppmärksamhet på omsorg om barn, personer med funktionsnedsättning, utsatta personer och äldre. Under nedstängningarna utförde kvinnor merparten av det obetalda arbetet, även om män delar

([18]) https://ec.europa.eu/info/publications/european-economic-forecast-spring-2021_sv
([19]) https://www.eurofound.europa.eu/sv/publications/report/2021/covid-19-implications-for-employment-and-working-life
([20]) https://www.ecb.europa.eu/pub/economic-bulletin/html/eb202103.sv.html

hushållsarbetet mer än tidigare ([21]) (kvinnor ägnade 18,4 timmar per vecka åt matlagning och hushållsarbete, jämfört med 12,1 timmar för män, medan kvinnor före pandemin tillbringade 15,8 timmar och män 6,8 timmar åt dessa uppgifter). Bristen på personal inom hälso- och sjukvårdssektorn, som vissa medlemsstater stod inför redan före pandemin ([22]), orsakad av brist på investeringar och/eller brist på förutseende av demografiska förändringar, kan ha förvärrats av krisen, även på grund av det enorma arbetstryck och psykiska påfrestningar som pandemin orsakat ([23]). Arbetsmarknadens parter inom hälso- och omsorgssektorn efterlyser ett antal förbättringar när det gäller tillhandahållandet av hälso- och sjukvård samt social omsorg för att säkerställa motståndskraften och beredskapen ([24]).

K. Europeiska revisionsrätten har påpekat att EU:s budgetcykel inte på lämpligt sätt beaktade jämställdheten. Revisionsrätten har rekommenderat att kommissionen ska utvärdera och rapportera om huruvida medlemsstaternas planer för återhämtning och resiliens tar upp jämställdhet. NextGenerationEU är inriktat på den gröna och digitala omställningen, och berör främst sektorer och yrken som är mansdominerade.

L. När det gäller faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF) fastställs i RRF-förordningen det allmänna målet att främja unionens ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållning genom att förbättra resiliensen, krisberedskapen, anpassningsförmågan och tillväxtpotentialen i medlemsstaterna, genom att mildra krisens sociala och ekonomiska konsekvenser, bidra till genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter (EPSR) och uppåtgående social konvergens, återställa och främja hållbar tillväxt och främja skapande av högkvalitativ sysselsättning.

M. Globala utmaningar såsom digitalisering och kampen mot klimatförändringarna kvarstår oberoende av covid-19-krisen och kräver en rättvis omställning för att ingen ska hamna på efterkälken. Klimatförändringarna, den globala uppvärmningen och förlusten av biologisk mångfald ökar exponentiellt, enligt den senaste rapporten från FN:s klimatpanel (IPCC). EU:s medborgare och arbetstagare känner av konsekvenserna av klimathaveri och extrema väderhändelser allt hårdare och oftare. Målen för minskade koldioxidutsläpp fram till 2030 har höjts för att uppnå koldioxidneutralitet senast 2050. Ökade begränsnings- och anpassningsåtgärder skulle kräva en djupgående omvandling av europeiska och nationella ekonomier och arbetsmarknader.

N. Det specifika målet för RRF är att ge medlemsstaterna finansiellt stöd så att de kan kunna uppnå delmålen och målen för de reformer och investeringar som anges i deras nationella resiliens- och återhämtningsplaner (NRRP). Detta innebär att varje åtgärd i planerna (inbegripet digitala och gröna investeringar) och de överenskomna reformerna måste bidra till principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter, skapandet av sysselsättning av god kvalitet och en uppåtgående social konvergens. Åtgärder som inte bidrar till dessa sociala mål överensstämmer inte med kraven i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.

O. Enligt artikel 17.3 i RRF-förordningen ska de nationella planerna vara förenliga med de relevanta landsspecifika utmaningar och prioriteringar som fastställts inom den europeiska planeringsterminen, och med de utmaningar och prioriteringar som fastställts i den senaste rådsrekommendationen om den ekonomiska politiken i euroområdet för de medlemsstater som har euron som valuta.

P. Socialt hållbara reformer är sådana som bygger på solidaritet, integration, social rättvisa, en rimlig fördelning av rikedom, jämställdhet, ett högkvalitativt offentligt utbildningssystem för alla, sysselsättning av god kvalitet och hållbar tillväxt – en modell som säkerställer jämställdhet och socialt skydd, ger utsatta grupper inflytande, ökar deltagande och medborgarskap samt förbättrar levnadsstandarden för alla medborgare.

([21]) https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/unpaid-care-and-housework
([22]) https://op.europa.eu/sv/publication-detail/-/publication/22189434-395d-11eb-b27b-01aa75ed71a1/language-en
([23]) https://www.fes.de/en/politik-fuer-europa/on-the-corona-frontline
([24]) https://www.epsu.org/sites/default/files/article/files/Position%20of%20EPSU% 20on%20lessons%20learnt_final.pdf

Q. Covid-19-krisen har påskyndat den digitala omställningen av EU:s ekonomier och de nationella ekonomierna samt utvecklingen av nya arbetsmetoder. Digitalisering, robotisering, automatisering och artificiell intelligens måste gynna arbetstagarna och samhället genom att förbättra arbetsvillkoren och livskvaliteten, säkerställa en god balans mellan arbetsliv och privatliv, skapa bättre sysselsättningsmöjligheter och bidra till socioekonomisk konvergens.

1. Europaparlamentet påminner om att unionen enligt fördragen ska verka för en hållbar utveckling i Europa på grundval av välavvägd ekonomisk tillväxt och prisstabilitet, en social marknadsekonomi med hög konkurrenskraft som syftar till full sysselsättning, hälsosamma och säkra arbetsmiljöer och arbetsvillkor, liksom sociala framsteg, en hög miljöskyddsnivå och en förbättring av miljöns kvalitet, främjande av vetenskapliga och tekniska framsteg, bekämpning av fattigdom och ojämlikhet, social utestängning och diskriminering samt främjande av uppåtgående social konvergens, social rättvisa och socialt skydd, jämställdhet mellan kvinnor och män, solidaritet mellan generationerna och skydd av barns rättigheter och personer med funktionsnedsättning. Parlamentet insisterar på att dessa mål måste vara de övergripande prioriteringarna för EU:s långsiktiga strategi för hållbar tillväxt i linje med FN:s mål för hållbar utveckling, den europeiska pelaren för sociala rättigheter och den gröna given samt stödja medlemsstaternas planer för återhämtning och resiliens. Parlamentet uppmanar kommissionen att se till att den europeiska planeringsterminen anpassas till dessa mål och strategier så att den europeiska planeringsterminen blir till ett verkligt heltäckande verktyg.

2. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att fullt ut använda sig av den potential som erbjuds av den allmänna undantagsklausulen, den nya fleråriga budgetramen och NextGenerationEU för att stödja företag som befinner sig i svårigheter och har brist på likviditet, särskilt genom att förbättra tillgången på finansiering för små och medelstora företag, skydda arbetstillfällena och arbetsvillkoren för personer som arbetar i EU och bistå företag och arbetstagare genom den gröna och digitala omställningen.

3. Europaparlamentet betonar att den ekonomiska politiken inte bara kan analyseras ur ett rent makroekonomiskt perspektiv som är inriktat på traditionella indikatorer på tillväxt, skuldsättning, underskott och sysselsättningsgrad, utan att den bör ta itu med de bakomliggande orsakerna till långsiktiga ekonomiska och sociala obalanser. Parlamentet insisterar på att den europeiska planeringsterminen måste bygga på en integrerad strategi som fäster lika stor vikt vid den ekonomiska politiken, socialpolitiken och miljöpolitiken. Parlamentet anser att klimatpolitiken också måste ges en framträdande roll. Parlamentet begär att den europeiska planeringsterminen säkerställer samordning mellan medlemsstaterna och ser till att de går i samma riktning mot en klimatneutral och mer digital ekonomi som inte lämnar någon på efterkälken, samt främjar strukturella förändringar för sociala framsteg, hållbar utveckling och välbefinnande. Parlamentet betonar vikten av att beakta effekterna av den ekonomiska politiken för att förhindra negativa sociala konsekvenser samt negativa konsekvenser för den sociala sammanhållningen, även för många utsatta grupper, och därmed för våra demokratier och det europeiska projektet.

4. Europaparlamentet välkomnar EU-ledarnas engagemang för genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter och för EU:s tre nya överordnade mål som ska uppnås senast 2030. Parlamentet uppmanar kommissionen att se till att EPSR-handlingsplanen genomförs i rätt tid och på ett rigoröst sätt, genom konkreta åtgärder och resultat, och att se till att varje förslag uppnår sitt mål. Parlamentet begär att indikatorerna ska täcka de sociala risker som härrör från pandemins effekter på ekonomin, sysselsättningen och hälsan och som den gröna och digitala omställningen kan medföra för människor och arbetstagare. Parlamentet noterar att övervakningen av målen för hållbar utveckling och den nya sociala resultattavlan erbjuder en mer heltäckande övervakning av dessa risker men att den inte tillhandahåller tydliga mål för mätning av inverkan av EU:s åtgärder. Parlamentet stöder en ambitiös agenda bestående av en kraftfull, hållbar och inkluderande ekonomisk och social återhämtning och modernisering som går hand i hand med en förstärkning av den europeiska sociala modellen, så att alla kan dra nytta av den gröna och digitala omställningen och leva ett värdigt liv. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att fastställa ambitiösa nationella mål som, med vederbörlig hänsyn till varje lands utgångsläge, utgör ett lämpligt bidrag till uppnåendet av de europeiska målen.

5. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att dra lärdom av krisen och arbeta för en förbättrad hållbar styrningsstruktur i EU som bygger på solidaritet, social rättvisa och integration, rättvis fördelning av välstånd, jämställdhet, högkvalitativa offentliga tjänster, inbegripet ett offentligt, universellt och högkvalitativt utbildningssystem, sysselsättning av god kvalitet och hållbar tillväxt. Parlamentet uppmanar kommissionen, innan den fattar beslut om att avaktivera den allmänna undantagsklausulen, att beakta inte bara en övergripande bedömning av tillståndet i ekonomin på grundval av kvantitativa kriterier utan även en bedömning som korrekt återspeglar underliggande ojämlikheter samt sysselsättningssituationen, den sociala situationen och hälsosituationen i de berörda medlemsstaterna. Parlamentet anser att översynen av den finanspolitiska ramen för EU företrädesvis bör ske före avaktiveringen av den allmänna undantagsklausulen.

6. Europaparlamentet påminner om att vissa politiska och finanspolitiska val som gjordes i kölvattnet efter den finansiella och ekonomiska krisen 2008 kan ha lett till att hälso- och sjukvårdssystemen och de sociala systemen i vissa medlemsstater inte är tillräckligt förberedda för att hantera pandemin. Parlamentet betonar behovet av ytterligare kriterier, särskilt sådana som tar hänsyn till behovet av hållbara offentliga, sociala och miljömässiga investeringar, den offentliga och privata sektorns ekonomiska verksamhet och uppmuntra sociala framsteg mot genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter i medlemsstaterna. Parlamentet anser att det kanske inte räcker att bara nå den nivå på ekonomisk aktivitet som rådde före krisen för att befästa en hållbar återhämtning. Parlamentet betonar att de befintliga instrumenten kanske inte kommer att vara tillräckliga för att övervinna riskerna för ekonomisk stagnation, ökande ojämlikhet och sociala och territoriella skillnader.

7. Europaparlamentet konstaterar att covid-19-pandemin har påverkat välbefinnandet för alla i EU, särskilt utsatta befolkningsgrupper. Parlamentet påminner om att kommissionens ordförande har åtagit sig att sätta hållbarhet, social delaktighet och medborgarnas välbefinnande i centrum för EU:s ekonomiska strategi ([25]). Parlamentet anser att detta är av avgörande betydelse för att säkerställa att Europa har världens mest avancerade välfärdssystem, blir den första klimatneutrala kontinenten och är ett dynamiskt centrum för innovation och konkurrenskraftigt entreprenörskap. Parlamentet påminner om att de sociala, ekonomiska och territoriella ojämlikheterna mellan och inom medlemsstaterna har ökat under det senaste årtiondet. Parlamentet uppmanar kommissionen att ta med sociala och miljömässiga obalanser i sin analys inom ramen för planeringsterminen. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att delta i översynen av EU:s finanspolitiska regler för att uppmuntra hållbara sociala och tillväxtfrämjande investeringar samtidigt som hållbara offentliga finanser och robusta välfärdssystem upprätthålls.

8. Europaparlamentet upprepar vikten av att de sociala trygghetssystemen i medlemsstaterna är tillräckliga och hållbara. Parlamentet noterar G20-kommunikén av den 9–10 juli 2021 och G20-ländernas åtagande rörande en effektiv global minimiskatt i enlighet med vad som anges i uttalandet om en lösning med två pelare för att åtgärda de skatteutmaningar som härrör från digitaliseringen av ekonomin, som offentliggjordes av OECD:s/G20:s inkluderande ram för att hantera urholkning av skattebasen och överföring av vinster (BEPS) den 1 juli 2021. Parlamentet ser fram emot kommissionens förslag om hur den internationella överenskommelsen ska införlivas i EU:s lagstiftning för att undvika aggressiv skatteplanering och säkerställa rättvisa för medelklassen och arbetande människor i EU.

9. Europaparlamentet erkänner att tillgången till viktiga tjänster, såsom vatten och energi, är av avgörande betydelse för att säkerställa social inkludering och grundläggande sanitära standarder. Parlamentet efterlyser stödåtgärder för att säkerställa en inkluderande och överkomlig tillgång till grundläggande tjänster inom ramen för genomförandet av EPSR-handlingsplanen. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att lägga fram konkreta förslag för att på lämpligt sätt ta itu med problemet med energifattigdom inom ramen för målen i den gröna given och att bedöma energimarknaderna för att undvika de negativa effekterna av stigande energipriser på små och medelstora företags konkurrenskraft och på hushållen.

10. Europaparlamentet framhåller att väl utformade system för beskattning av arbete är avgörande för att säkerställa höga standarder för arbetarskydd mot risker och sjukdom och för tillhandahållande av ålderspensioner. Parlamentet anser att skattesystemen bör utformas på ett sätt som minskar ojämlikheten, främjar rättvisa och skyddar hushållen, och bör vara balanserade för att göra systemen rättvisare och effektivare. Parlamentet betonar att offentliga inkomster skulle kunna användas för att finansiera centrala prioriteringar och bidra till att hantera medlemsstaternas finanspolitiska utmaningar och bidra till de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet, bland annat genom att stärka hälso- och sjukvårdssystemens och de sociala trygghetssystemens täckning och tillräcklighet för alla och säkerställa deras långsiktiga finansiering. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ta krafttag mot skatteflykt och skattebedrägeri som ett viktigt sätt att minska ekonomisk ojämlikhet och underlätta skatteuppbörden i medlemsstaterna.

11. Europaparlamentet betonar vikten av att bättre integrera sociala mål, sociala framsteg, välbefinnande och hållbarhet i all EU-politik, särskilt i EU:s budgetplanering, och därigenom säkerställa att offentliga utgifter och investeringar är samstämda med de sociala och miljömässiga målen och identifiera de potentiella sociala konsekvenserna av olika budgetval. Parlamentet uppmanar kommissionen att integrera hållbarhet och välbefinnande i den årliga strategin för hållbar tillväxt och de landsspecifika rekommendationerna, och att i sin konsekvensbedömning lyfta fram de sociala konsekvenserna av EU:s politiska åtgärder. Parlamentet betonar vikten av att stärka en övergripande och integrerad ram inom den europeiska planeringsterminen, med särskild uppmärksamhet på de mest utsatta och marginaliserade grupperna i samhället.

([25]) https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sv/ip_19_6770?utm_campaign=58ca6a2173a6a3222e01b7f2&utm_content=5df9bbf40f09e4000147a897&utm_medium=smarpshare&utm_source=generic

12. Europaparlamentet betonar att covid-19-krisen har blottlagt luckor i tillgången till socialt skydd och belyst vikten av att främja större motståndskraft genom att exempelvis förbättra tillräckligheten och täckningen av minimiinkomstsystem och pensioner, och lätta på behörighetsvillkoren.

13. Europaparlamentet är bekymrat över den överskuldsättning som uppstår till följd av pandemin och över dess ekonomiska och sociala konsekvenser, och betonar att människor och små och medelstora företag måste skyddas från att fastna i överskuldsättning. Parlamentet efterlyser ytterligare förbättringar när det gäller tjänster kring skuldrådgivning och skuldskydd samt ökad finansiell medvetenhet. När det gäller de nödlidande lån som nämns i kommissionens meddelande av den 2 juni 2021 anser Europaparlamentet att det är europeiska små och medelstora företag, arbetstagare och hushåll som bör stödjas. Parlamentet noterar att RRF erbjuder möjligheten att stödja återhämtningen genom ytterligare investeringar och reformer i detta avseende. Parlamentet betonar vikten av att anta politiska verktyg för att ta itu med hur konsumenter med låga inkomster om kämpar för att betala sina räkningar och få ekonomin att gå ihop kan överleva pandemins effekter och undvika att glida in i en fattigdomsfälla.

EU:s styrningsram 2022 för hållbarhet, social delaktighet och människors välbefinnande

14. Europaparlamentet anser att i samband med planerna för återhämtning och resiliens, snabbt stigande offentliga skuldnivåer och den kommande reformen av stabilitets- och tillväxtpakten har parlamentets förslag om antagande av en pakt för hållbart välbefinnande och sociala framsteg, som gör sociala och hållbara mål obligatoriska för att uppnå FN:s mål för hållbar utveckling, blivit mer relevanta än någonsin. Parlamentet konstaterar i detta sammanhang att mål 8 om hållbar tillväxt, sysselsättning och anständiga arbetsvillkor har visat sig vara en drivkraft för hela FN:s 2030-agenda.

15. Europaparlamentet anser att en hållbar och smart tillväxt för alla behöver säkerställa en hållbar finanspolitik på medellång sikt, och att EU:s ekonomiska och sociala politik verkar för en långsiktig återhämtning som gör våra ekonomier och samhällen mer hållbara, inkluderande, motståndskraftiga och bättre förberedda för den gröna och digitala omställningen. Parlamentet betonar i detta avseende att genomförandet av EPSR-handlingsplanen kommer att bidra till att stärka den sociala dimensionen av all unionspolitik och säkerställa en inkluderande återhämtning.

16. Europaparlamentet betonar att en mer omfattande ekonomisk och social styrning bland medlemsstaterna, i synnerhet genom att röra sig i riktning mot större konvergens av skatteregler, skulle utgöra en drivkraft för återhämtning.

17. Europaparlamentet håller med de europeiska ledarna när det gäller EU:s ekonomiska och sociala styrning om behovet av en regelbunden utvärdering av framstegen mot de överordnade målen för 2030 och uppåtgående konvergens på högsta politiska nivå ([26]). Parlamentet anser att arbetsmarknads- och socialministrarna samt ekonomi- och finansministrarna inom ramen för en översyn av styrningen bör vara lika delaktiga för att ge lika värde åt ekonomiska, sociala och sysselsättningsrelaterade frågor inom ramen för den europeiska planeringsterminen. Parlamentet håller med rådet om att genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter kommer att stärka unionens satsning på en digital, grön och rättvis omställning och bidra till att uppnå en uppåtgående social och ekonomisk konvergens samt till att ta itu med de demografiska utmaningarna, och att den sociala dimensionen, den sociala dialogen och arbetsmarknadsparternas aktiva deltagande alltid har stått i centrum för en social marknadsekonomi med hög konkurrenskraft. Parlamentet anser att den sociala resultattavlan måste förnyas som en del av den europeiska planeringsterminens politiska samordningsram, så att framstegen i dessa frågor kan spåras och resultattavlan anpassas till situationen efter pandemin och göras samstämmig med RRF-processen.

18. Europaparlamentet betonar att det är ytterst viktigt för EU:s framtid att ha en politisk inriktning och styrstrategi som har som mål att sätta människor och deras välbefinnande i centrum för politiken och beslutsfattandet. Parlamentet begär att kommissionen lägger fram ett omfattande förslag i detta syfte, med en detaljerad beskrivning av en rad specifika sociala, ekologiska och ekonomiska mål som bör återspegla EU:s relevanta internationella och interna åtaganden, inbegripet dem som härrör från parlamentets resolution av den 17 december 2020 om ett starkt socialt Europa för rättvisa omställningar ([27]), FN:s mål för hållbar utveckling, Parisavtalet, den europeiska klimatlagens mål att uppnå växthusgasneutralitet senast 2050 och tillhörande delmål, den europeiska stadgan om de grundläggande rättigheterna, den europeiska pelaren för sociala rättigheter och åtagandet att utrota fattigdomen i Europa senast 2050 genom en EU-lag mot fattigdom.

([26]) https://www.consilium.europa.eu/sv/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/
([27]) Antagna texter, P9_TA(2020)0371.

19. Europaparlamentet anser att det är nödvändigt att följa upp uttalandet från 2016 om en nystart för den sociala dialogen och att se över olika sätt att se till att arbetsmarknadens parter deltar i styrningen av den europeiska planeringsterminen, som hittills har varit otillräcklig, och på så sätt dela reformmålen med arbetstagare och företag och därmed underlätta genomförandet av dem.

20. Europaparlamentet välkomnar de europeiska arbetsmarknadsparternas gemensamma förslag till en alternativ uppsättning indikatorer för att mäta ekonomiska, sociala, miljömässiga och klimatrelaterade framsteg som komplement till BNP och som ett välfärdsmått för hållbar tillväxt för alla. Parlamentet anser att den sociala resultattavlan måste innehålla ytterligare indikatorer som till fullo återspeglar tendenser och orsaker till ojämlikhet. Parlamentet framhåller vikten av att i denna process ta hänsyn till intressena hos de mest utsatta och marginaliserade medlemmarna i vårt samhälle. Parlamentet betonar att arbetsmarknadens parter måste involveras i beslutsprocessen för att inleda strategiska åtgärder inriktade på återhämtning. Parlamentet anser att åtgärder som vidtas i detta avseende inte får inkräkta på arbetsmarknadsparternas oberoende.

21. Europaparlamentet framhåller behovet att mäta den sociala inverkan av miljöförstöringen och klimatförändringen. Parlamentet begär att rätten till hälsa och till en hälsosam miljö ska skyddas på EU-nivå, eftersom denna rättighet är avgörande för att säkerställa uppfyllandet av de flesta andra grundläggande rättigheter, såsom mat, tak över huvudet och arbete, och för att uppnå en inkluderande omställning.

Från skydd till skapande av gröna arbetstillfällen av god kvalitet: behovet av en ambitiös europeisk social agenda

22. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen och medlemsstaterna att se till att fackföreningar har tillgång till arbetsplatsen och arbetstagarna själva, även när arbetet utförs digitalt. Parlamentet betonar behovet att garantera att alla arbetstagare, även inom den digitala ekonomin, har rätt till kollektivförhandlingar och till att vidta kollektiva åtgärder.

23. Europaparlamentet håller med de europeiska ledarna om att det, mot bakgrund av att arbetslösheten och ojämlikheten ökar på grund av pandemin, är viktigt att kanalisera resurser dit de bäst behövs för att stärka våra ekonomier och inrikta våra politiska insatser på lika tillgång till tjänster av god kvalitet för att främja lika möjligheter, samt på förbättringar av och skapande av arbetstillfällen av god kvalitet, entreprenörskap, kompetensutveckling och omskolning samt minskning av fattigdom och utestängning. Parlamentet betonar att de extraordinära resurser som gjorts tillgängliga för att stödja Europas återhämtning är en möjlighet som inte kan missas.

24. Europaparlamentet betonar den negativa inverkan av covid-19-krisen på den europeiska arbetsmarknaden, de exempellösa förlusterna av arbetstillfällen, i synnerhet i strategiska sektorer, samt den därmed förknippade ökningen av fattigdomen och skillnaderna i levnadsstandard som särskilt påverkar ungdomar, kvinnor och arbetstagare på lågkvalificerade tjänster och otrygga anställningsvillkor.

25. Europaparlamentet konstaterar att alla EU-länder före utgången av 2022 på kvartalsbasis förväntas ha nått tillbaka till produktion de hade före krisen. Parlamentet understryker att för att återhämtningen ska bli hållbar är det viktigt att arbetstillfällen av god kvalitet skapas även för medel- och lågutbildade arbetstagare och särskilt för kvinnor och ungdomar, samtidigt som de fördelas jämnt över Europa för att förhindra obalanser mellan regionerna, då det har visat sig att de är avgörande för motståndskraften i våra samhällen och ekonomier. Parlamentet anser att arbetsmarknadens parter spelar en avgörande roll för att förutse utvecklingen av arbetsmarknaderna och säkerställa smidiga övergångar för arbetstagare som påverkas av strukturomvandlingar. Parlamentet anser att en förstärkning av kollektivavtalsstrukturerna på alla nivåer är av avgörande betydelse för att skapa hållbar sysselsättning av god kvalitet.

26. Europaparlamentet betonar att utbildning av god kvalitet och en välutbildad arbetskraft, tillsammans med ett engagemang för forskning och innovation, är en förutsättning för hållbar återhämtning och social sammanhållning. Parlamentet påpekar att medel- och lågutbildade arbetstagare måste ges möjlighet att omskola sig och vidareutbilda sig. Parlamentet insisterar på att hållbara investeringar i lärlingsutbildningar av god kvalitet, vuxnas deltagande i livslångt lärande och utbildning av anställda måste prioriteras. Parlamentet påpekar att en inkluderande ekonomisk återhämtning kommer att kräva hållbara offentliga och privata investeringar för att säkerställa tillgång till utbildning för arbetslösa och lågutbildade, så att de kan erhålla certifierad grundläggande kompetens, yrkeskompetens och nyckelkompetenser som leder till kvalifikationer och karriärövergångar. Parlamentet betonar i detta sammanhang vikten av att stärka EU:s utbildningsprogram, anpassa utbildningen till samhällets och ekonomins behov och stödja anställda och lärare, liksom vikten av investeringar i digital, grön och social infrastruktur. Parlamentet betonar att genomförandet av EU:s kompetensagenda för alla är avgörande för att ta itu med kompetensbristen. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att göra sitt yttersta för att investera i ekonomiskt överkomlig, tillgänglig, inkluderande och högkvalitativ yrkesutbildning, att förstärka åtgärderna för kompetensutveckling och omskolning, inbegripet digitala och överförbara

färdigheter, och att främja livslångt lärande i syfte att förbereda arbetstagare för behoven på en arbetsmarknad som påverkas av den gröna och digitala omställningen. Parlamentet understryker att ett ömsesidigt erkännande av kvalifikationer är av central betydelse för att komma till rätta med kompetensbrist och kompetensglapp.

27. Europaparlamentet välkomnar kommissionens förslag om att stärka tillämpningen av principen om lika lön för kvinnor och män för lika eller likvärdigt arbete, med hjälp av lönetransparens och olika efterlevnadsmekanismer. Parlamentet välkomnar att det genom förslag införs bindande åtgärder rörande lönetransparens. Parlamentet uppmanar med kraft till ett snabbt antagande av dessa åtgärder för att förhindra ytterligare könsrelaterade ojämlikheter. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att stödja kvinnors företagande och underlätta deras tillgång till finansiering. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att snarast möjligt häva blockeringen av förhandlingarna i rådet om direktivet om kvinnor i bolagsstyrelser.

28. Europaparlamentet understryker vikten av att se till att arbetstagare i EU skyddas genom lämpliga minimilöner som fastställs enligt lag eller kollektivavtal, i linje med nationell tradition och praxis, och att säkerställa att de har en anständig levnadsstandard oberoende av var de arbetar. Parlamentet välkomnar i detta avseende kommissionens förslag till ett direktiv om tillräckliga minimilöner i unionen, som syftar till att öka kollektivförhandlingarnas täckning, bekämpa fattigdomen bland förvärvsarbetande och öka den uppåtgående sociala konvergensen.

29. Europaparlamentet anser att det är nödvändigt att öka de offentliga arbetsförmedlingarnas finansiella och mänskliga resurser. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att införa effektiva mekanismer för resultatstyrning för de offentliga arbetsförmedlingarna för att bedöma effekterna av deras arbetsmarknadsprogram och undersöka möjligheter till förbättringar. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att förse sina offentliga arbetsförmedlingar med tekniska lösningar som gör det möjligt för dem att effektivisera rekryteringen av arbetssökande på ett effektivare sätt och att bättre bedöma och matcha deras kompetens.

30. Europaparlamentet påminner medlemsstaterna om att ett oberoende liv, sociala tjänster och arbetsförmedlingstjänster av god kvalitet, ett lämpligt socialt skydd och en förstärkt social ekonomi är av avgörande betydelse för ett anständigt liv för alla personer med funktionsnedsättning, såsom framhålls i EU:s strategi om rättigheterna för personer med funktionsnedsättning.

31. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att använda ett särskilt system för att övervaka skapandet av arbetstillfällen av god kvalitet inom alla sektorer, inbegripet sådana som skapats genom offentliga investeringar, som även bör innehålla ett särskilt avsnitt om gröna och digitala arbetstillfällen och ta hänsyn till jämställdhets- och icke-diskrimineringsperspektiv, och att komma överens om ett system med villkor för att skapa gröna arbetstillfällen av god kvalitet för företag som vill få tillgång till EU:s offentliga medel. Parlamentet efterlyser en noggrann övervakning av aktiva utåtriktade åtgärder för att säkerställa lika deltagande av dem som befinner sig längst bort från kvalitetsarbeten på arbetsmarknaden. Parlamentet betonar att tillgången till offentliga EU-medel måste villkoras av att arbetstagarnas rättigheter och kollektivavtal respekteras.

32. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen på tillgång till de sociala skyddssystemen, särskilt genom att följa rådets rekommendation av den 8 november 2019 om tillgång till socialt skydd för arbetstagare och egenföretagare ([28]). Parlamentet välkomnar än en gång antagandet av denna rekommendation som ett första steg och kommissionens åtagande att stärka de sociala trygghetssystemen i Europa, men betonar behovet av att förverkliga den allmänna tillgången till socialt skydd, särskilt under de svåra omständigheter som för närvarande råder. Parlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram en europeisk ram som syftar till att stärka och säkerställa anständiga arbetsvillkor, rättigheter och tillgång till social trygghet för plattformsarbetare och arbetstagare med atypisk anställning.

33. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att uppdatera sin ram för inrättande och utveckling av kooperativ och företag inom den sociala ekonomin, vilka till sin natur lägger större vikt vid rättvisa arbetsvillkor och arbetstagarnas egenmakt.

34. Europaparlamentet betonar att om EU vill leda en hållbar och inkluderande global återhämtning, modernisera våra ekonomier och säkerställa arbetstillfällen av god kvalitet i processen måste miljontals välbetalda arbetstillfällen skapas, även för medel- och lågutbildade arbetstagare, samtidigt som man säkerställer uppåtgående, social och ekonomisk konvergens och lika möjligheter för alla så att alla har möjlighet att bidra till det gemensamma europeiska projektet. Parlamentet insisterar på att det behövs mer investeringar i grön, digital och social infrastruktur, offentliga tjänster, utbildning och sociala tjänster samt i forskning, innovation och koldioxidfri teknik, med beaktande av den särskilda karaktären hos

([28]) EUT C 387, 15.11.2019, s. 1.

mikroföretag och små och medelstora företag, som är nyckelaktörer i den europeiska ekonomiska strukturen, för att de ska kunna utnyttja sin innovationspotential på bästa sätt, samtidigt som de små och medelstora företagens tillgång till offentlig och privat finansiering förbättras och hållbara och tillväxtvänliga investeringar säkerställs. Parlamentet efterlyser en förstärkning av de sociala och hållbara dimensionerna av industristrategin, med särskilt fokus på sysselsättning av god kvalitet och strategiska värdekedjor i EU.

35. Europaparlamentet är bekymrat över de allvarliga sociala konsekvenserna av covid-19-krisen och dess konsekvenser för sysselsättningen, särskilt för ungdomar. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att se till att alla unga européer har tillgång till utbildning och till arbetsmarknaden. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att prioritera kampen mot ungdomsarbetslösheten, inte minst inom ramen för återhämtningsinstrumentet NextGenerationEU, att fullt ut utnyttja finansieringsinstrument såsom ungdomsgarantin och EU-program såsom Erasmus+, och att vidta lämpliga åtgärder för att ta itu med ungdomsarbetslösheten och förbättra ungdomars anställbarhet. Parlamentet betonar dessutom att den nya Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter för uppsagda arbetstagare skulle kunna utnyttjas för att hantera covid-19-krisens konsekvenser för sysselsättningen. Parlamentet uppmanar därför medlemsstaterna att snabbt lämna in ansökningar till kommissionen om finansiering för att stödja europeiska arbetstagare som har förlorat sina arbeten till följd av covid-19 i deras omskolning, omskolning och återinträde på arbetsmarknaden.

36. Europaparlamentet understryker vikten av arbetskraftens rörlighet inom EU och betonar att den fria rörligheten för arbetstagare bidrar till ekonomisk tillväxt och sammanhållning i unionen och skapar arbetstillfällen. Parlamentet understryker dessutom att arbetskraftens rörlighet måste gå hand i hand med rättvisa och gemensamma regler som bygger på principen om likabehandling. Parlamentet uppmanar i detta avseende kommissionen att övervaka genomförandet och efterlevnaden av bestämmelserna om fri rörlighet för arbetstagare. Parlamentet uppmanar kommissionen att analysera kompetensflykten i vissa regioner och sektorer samt stödja rörliga arbetstagare genom att säkerställa rättvis rörlighet och stärka möjligheten att överföra rättigheter och sociala förmåner. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att fullt ut engagera sig i digitaliseringen av offentliga tjänster för att underlätta rättvis rörlighet för arbetstagarna, särskilt när det gäller samordningen av de sociala trygghetssystemen. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att lägga fram ett förslag till ett digitalt europeiskt socialförsäkringspass.

37. Europaparlamentet understryker att covid-19-krisen har visat på behovet av att utveckla en gemensam EU-strategi för hälsa, även på arbetsplatsen. Parlamentet efterlyser inrättandet av en europeisk hälsounion, som bör bygga på principerna om solidaritet, strategiskt oberoende och samarbete och se till att folkhälsohänsyn sätts i centrum för utformningen och genomförandet av all EU-politik och alla EU-verksamheter, i enlighet med fördragen, inbegripet systematiska hälsokonsekvensbedömningar för all relevant politik. Parlamentet välkomnar det ambitiösa målet om noll arbetsrelaterade dödsfall i EU:s nya strategiska ram för arbetsmiljö. Parlamentet upprepar behovet av att inkludera reproduktionstoxiska ämnen i tillämpningsområdet för direktivet om carcinogener och mutagena ämnen ([29]), och att ta med farliga läkemedel i bilaga 1 till direktivet för att bättre skydda hälso- och sjukvårdspersonal.

38. Europaparlamentet påminner om att det i princip 15 i den europeiska pelaren för sociala rättigheter fastställs att arbetstagare och egenföretagare som går i pension har rätt till en pension som garanterar en tillräcklig inkomst och att var och en som är äldre har rätt till resurser som säkerställer ett värdigt liv.

Synergier mellan planeringsterminen och de nationella programmen för återhämtning ochresiliens

39. Europaparlamentet understryker att landsspecifika rekommendationer som bidrar till de sociala mål som fastställs i förordningen om landsbygdsfonden måste beaktas i de nationella reformprogrammen, och att de landsspecifika rekommendationerna för de nationella reformprogrammen måste tolkas på ett sätt som bidrar till att uppnå förordningens sociala mål, inbegripet ekonomisk, social och territoriell sammanhållning. Parlamentet insisterar på att de nationella planerna för återhämtning och resiliens, i enlighet med RRF-förordningen, bidrar till att nå FN:s mål för hållbar utveckling, att genomföra vår tillväxtstrategi i enlighet med den gröna given och att följa principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Parlamentet påminner om att den europeiska planeringsterminen för 2021 tillfälligt anpassades för att möjliggöra lanseringen av RRF. Parlamentet begär att kommissionen ska vara mer ambitiös när det gäller den sociala dimensionen och säkerställa samstämmighet mellan de landsspecifika rekommendationerna och de allmänna och specifika målen i RRF-förordningen.

([29]) EUT L 158, 30.4.2004, s. 50.

40. Europaparlamentet påminner om att reformer och investeringar enligt RRF-förordningen ”bör leda till skapandet av högkvalitativa och stabila arbetstillfällen [samt] till en inkludering och integration av missgynnade grupper”.

41. Europaparlamentet betonar att ett av målen i RRF-förordningen är att främja skapandet av högkvalitativa arbetstillfällen. Parlamentet betonar att arbetsmarknadsreformer som ingår i de nationella planerna för återhämtning och resiliens måste bidra till att förbättra kvaliteten på sysselsättningen. Parlamentet uppmanar kommissionen att analysera arbetsmarknadsreformer i de nationella reformprogrammen i denna specifika fråga. Parlamentet påminner om att det i artikel 152 i EUF-fördraget fastställs att unionen ska erkänna och främja arbetsmarknadsparternas betydelse på dess nivå och respektera deras självständighet. Parlamentet varnar för att kommissionen inte på något sätt bör ingripa i de nationella processer för social dialog som genomförs inom ramen för reformerna av de nationella reformprogrammen.

42. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inkludera de sociala indikatorerna från den europeiska planeringsterminens sociala resultattavla, särskilt de som rör anständigt arbete, social rättvisa och lika möjligheter, robusta sociala välfärdssystem och rättvis rörlighet, i de gemensamma indikatorer som ska användas i den regionala referensramen för rapportering om framsteg och övervakning och utvärdering av de nationella reformprogrammen samt i metoden för social spårning, bland annat för barngarantin och ungdomsgarantin. Parlamentet betonar att det noggrant kommer att analysera de delegerade akter som kommissionen lägger fram i denna fråga, för att fastställa om de sociala indikatorerna, den sociala resultattavlan och den sociala metoden är förenliga med målen, och kontrollera att inga invändningar behöver göras.

43. Europaparlamentet insisterar på att den sociala dialogen är avgörande för att säkerställa effektiva reformer och investeringar, särskilt i sektorer som kommer att förändras i grunden till följd av omställningen. Parlamentet understryker att ett adekvat deltagande av berörda parter i utarbetandet och genomförandet av de nationella reformprogrammen, såsom de nationella parlamenten, lokala och regionala myndigheter, arbetsmarknadens parter, icke-statliga organisationer och det civila samhället, kommer att vara avgörande för deras framgång.

44. Europaparlamentet påpekar att enligt RRF-förordningen måste jämställdhet integreras i utarbetandet och genomförandet av de nationella planerna för återhämtning och resiliens, och att jämställdhetsrapportering och jämställdhetsintegrering inte får blandas ihop med social spårning och sociala investeringar. Parlamentet anser att jämställdhet förtjänar sin egen integreringsmetod i RRF, och påminner om att Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE) har utvecklat en lämplig metod. Parlamentet framhåller att enligt RRF-förordningen är investeringar i robust vårdinfrastruktur också avgörande för att säkerställa jämställdhet och kvinnors ekonomiska egenmakt, bygga motståndskraftiga samhällen, bekämpa otrygga förhållanden i kvinnodominerade sektorer, främja skapandet av arbetstillfällen av god kvalitet, förebygga fattigdom och social utestängning och främja BNP, eftersom det gör det möjligt för fler kvinnor att delta i avlönat arbete.

45. Europaparlamentet efterlyser inrättandet av en EU-strategi för vård och omsorg, med en stark jämställdhetsdimension, som bör ha en holistisk och livslång strategi för vård och omsorg samtidigt som man planerar särskilda åtgärder och insatser för både formella och informella omsorgsgivare samt för obetalt omsorgsarbete. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att undersöka och utbyta bästa praxis om hur man kan stödja samhällsgrupper med särskilda omsorgsbehov och om hur man kan införliva perioder av omsorgsansvar i pensionssystemen, i syfte att minska pensionsklyftan mellan kvinnor och män. Parlamentet påpekar att enligt Eurofound har andelen långtidsvårdare ökat med en tredjedel under det senaste årtiondet – i bjärt kontrast till de genomgående låga löner som de får. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att se till att vårdpersonal får anständig lön, då lönerna inom långtidsvården och andra sociala tjänster för närvarande ligger 21 % under genomsnittet ([30]). Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att mot bakgrund av rapporten om långtidsvård 2021 genomföra reformer som tar itu med de gemensamma målen att säkerställa långtidsvård av god kvalitet som är tillgänglig och överkomlig för alla och som tillhandahålls på ett finansiellt hållbart sätt. Parlamentet efterlyser en effektiv och aktiv arbetsmarknadspolitik och en politik för balansen mellan arbete och privatliv för att ytterligare trygga familjelivet, inklusive genom införlivandet och genomförandet av direktivet om balans mellan arbetsliv och privatliv ([31]) samt genom ett förslag till rådets rekommendation om tillhandahållande av vård och omsorg.

([30]) https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/unpaid-care-and-housework
([31]) EUT L 188, 12.7.2019, s. 79.

46. Europaparlamentet framhåller att större investeringar i hälso- och sjukvård och social omsorg, inbegripet arbetstagarnas löner, arbetsvillkor och utbildning, är avgörande för att förbättra rekryteringen och bevarandet av arbetstillfällen och för att säkerställa tillräckliga personalnivåer och behovsorienterade tjänster. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att se till att betydande investeringar i de nationella reformprogrammen avsätts för att förbättra hälso- och sjukvården, inklusive arbetsvillkor och bemanning, för utbildningsbehov och för att öka centrala tjänster, konsolidera tillhandahållandet av grundläggande vård och stödja långtidsvård och andra offentliga sociala tjänster. Parlamentet insisterar på att de svagheter som identifierats i stresstesterna av hälso- och sjukvårdssektorn och den sociala sektorn ska åtgärdas genom de nationella reformprogrammen, det kommande EU-programmet för hälsa (EU4Health) och de landsspecifika rekommendationerna för dessa sektorer.

47. Europaparlamentet betonar att investeringsgapet för rimligt prissatt boende uppgår till 57 miljarder euro per år. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att se till att det finns tillräckligt med lämpliga och ekonomiskt överkomliga subventionerade bostäder för att tillgodose befolkningens bostadsbehov och minska överdrivet höga boendekostnader. Parlamentet uppmanar kommissionen att inkludera detta mål i de landsspecifika rekommendationerna. Parlamentet uppmanar här till en reform av ramarna för ekonomisk styrning, så att medlemsstaterna kan göra nödvändiga gröna och sociala offentliga investeringar, däribland investeringar med koppling till utveckling och förbättring av subventionerat, allmännyttigt, rimligt prissatt och energieffektivt boende. Parlamentet understryker att hemlöshet är en av de mest extrema formerna av social utestängning. Parlamentet välkomnar sjösättningen av den europeiska plattformen för åtgärder mot hemlöshet med det slutgiltiga målet att få ett slut på hemlösheten senast 2030. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att anta ambitiösa nationella strategier med lämplig nationell finansiering och EU-finansiering, på grundval av principen om bostad först, för att främja förebyggandet av hemlöshet och ge tillgång till lämpliga, säkra och överkomliga bostäder. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att föreslå en övergripande strategi för fattigdomsbekämpning.

48. Europaparlamentet påminner om att RRF-förordningen föreskriver att integreringen av lika möjligheter för alla under utarbetandet och genomförandet av de nationella planerna för återhämtning och resiliens bör skyddas, vilket vederbörligen motiveras av den ökande ojämlikheten i flera av EU:s medlemsstater. Parlamentet uppmanar kommissionen att lägga särskild vikt på övervakning av genomförandet av de nationella planerna för återhämtning och resiliens ur detta perspektiv med hjälp av de relevanta civilsamhällsorganisationerna och jämställdhetsorganen i medlemsstaterna.

49. Europaparlamentet framhåller att de digitala och gröna omvandlingarna och investeringarna också bör bedömas ur ett socialt perspektiv för att förhindra att arbetstillfällen går förlorade, att arbetsmarknaden störs och att sysselsättningen polariseras på grund av att medelkvalificerade arbetstillfällen går förlorade och att man ser till att företagens digitaliserings- och gröna omställningsprocesser inte används som förevändning för strategier för att minska kostnaderna.

50. Europaparlamentet betonar att dialogen mellan arbetsmarknadens parter och kollektivförhandlingar är viktiga instrument för arbetsgivare och fackföreningar när det gäller att fastställa rättvisa löner och arbetsvillkor, och att kraftfulla system för kollektiva förhandlingar ökar medlemsstaternas motståndskraft i ekonomiska kristider.

51. Europaparlamentet kräver att tillsynen av planeringsterminen omfattar övervakning av arbetstagarnas rörlighet och att arbetstagarnas rättigheter, särskilt säsongsarbetares, respekteras.

o

o o

52. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.